

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

14. december 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 421 (Alm. del) af 22. juni 2017 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Der ønskes en tabel fordelt på kommuner startende med det højeste beløb, som viser, hvor meget hver beskæftiget i alderen 60-64 år i gennemsnit forventes at indbetale til de nye målrettede aldersopsparring.

Svar

Aftalen *Flere år på arbejdsmarkedet* fra juni 2017 indeholder en målretning af aldersopsparringen mod den sidste del af arbejdslivet, hvor samspilsproblemet i forbindelse med opsparring på fradragsberettigede pensionsordninger (livrente og ratepension) er størst.¹

Med aftalen gives der konkret mulighed for i 2018 at indbetale op til 45.000 kr. (2017-niveau) efter skat på en aldersopsparring for personer, der har under 5 år til folkepensionsalderen. Beløbsgrænsen hæves årligt med 1.000 kr. og udgør 50.000 kr. (2017-niveau) efter skat i 2023. For personer med mere end 5 år til folkepensionsalderen kan der indbetales op til 5.000 kr. (2017-niveau) efter skat årligt på aldersopsparring. Det hidtidige loft for indbetaling er 29.600 kr. (2017-niveau) efter skat uafhængigt af alder.

De skøn, der er foretaget over den fremtidige anvendelse af aldersopsparring i forbindelse med *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, svarer til, at hovedparten af de personer, der ikke betaler topskat, på sigt vil flytte deres fradragsberettigede pensionsindbetalinger til aldersopsparring, i det omfang de kan rummes under de nye lofter. Dette er også beregningsteknisk lagt til grund for kommunefordelingen af de forventede indbetalinger til denne besvarelse.² Baggrunden for denne beregningstekniske antagelse er, dels at det for de fleste beskæftigede ikke-topskatteydere vil kunne betale sig at indbetale til aldersopsparring for at undgå aftrapning af offentlige pensionsydelse på udbetalingstidspunktet, dels at rammerne for, at aldersopsparringen kan blive en del af arbejdsmarkedspensionerne, blev forbedret, *jf. nedenfor*.

¹ Samspilsproblemet skyldes, at udbetalinger fra livrenter og ratepension indgår i grundlaget for indkomstaftapning af offentlige pensionsydelse såsom folkepensionens pensionstillæg og den supplerende pensionsydelse (ældrecheck). Dette reducerer det privatøkonomiske afkast af opsparring på disse ordninger.

² I det omfang ikke-topskatteydere og topskatteydere har indbetalinger til aldersopsparring, der inden de sidste 5 år for folkepensionsalderen overstiger det nye loft på 5.000 kr. (2017-niveau), forudsættes disse omlagt til fradragsberettigede pensionsordninger.

Hvorvidt det for den enkelte, der ikke betaler topskat, er en fordel at indbetale til aldersopsparing i stedet for at indbetale til en fradragsberettiget ordning afhænger primært af omfanget af eventuel indkomstaftapning af offentlige ydelser på ind- og udbetalingstidspunktet. Hvis den enkelte oplever en lavere indkomstaftapning på indbetalingstidspunktet end på udbetalingstidspunktet, vil det som udgangspunkt være en fordel at indbetale til aldersopsparing i stedet for fradragsberettigede pensionsordninger.

Mange ikke-topskatteydere i beskæftigelse vil have udsigt til at blive indkomstmodregnet i offentlige pensionsydelser på udbetalingstidspunktet, men vil ikke opleve indkomstaftapning på indbetalingstidspunktet – og for denne gruppe vil det være en fordel at indbetale til aldersopsparing.

Beskæftigede, der fx modtager boligstøtte, tilskud til daginstitutionsbetaling og/eller har en ægtefælle, der modtager social pension (folkepension eller førtidspension), vil kunne opleve øget indkomstaftapning på indbetalingstidspunktet ved at indbetale til aldersopsparing i stedet for at indbetale til fradragsberettigede pensionsordninger. Det skyldes, at indbetalinger til aldersopsparing ikke er fradragsberettigede. Dermed vil omlægning fra fradragsberettigede ordninger til aldersopsparing som udgangspunkt øge indkomsten, der danner grundlag for eventuel indkomstaftapning af de offentlige ydelser på indbetalingstidspunktet.³ Det vurderes imidlertid, at det er under 5 pct. af de beskæftigede ikke-topskatteydere, der vil opleve indkomstaftapning på indbetalingstidspunktet i et omfang svarende til indkomstaftapning af (eventuelt) pensionstillæg på udbetalingstidspunktet på omkring 19 pct. (for enlige, efter skat)⁴.

Det bemærkes, at personer, som oplever større indkomstaftapning på indbetalingstidspunktet end på udbetalingstidspunktet, vil have tilskyndelse til indbetaling på fradragsberettigede ordninger og derfor ikke er omfattet af samspilsproblemet. Tværtimod har de en gevinst ved anvendelse af fradragsberettigede ordninger, da dette tillader en udskydelse af indkomstaftapningen til et tidspunkt i livet, hvor denne er lavere.

Med *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet* blev afsat en pulje på 2,4 mia. kr. (2017-niveau) til at reducere skatten på fradragsberettigede pensionsindbetalinger. Udmøntningen heraf sker i forbindelse med Jobreformens fase II. Med regeringens forslag om et (ekstra) fradrag for pensionsindbetalinger øges den økonomiske

³ Bemærk, at dette skyldes reduktionen i de fradragsberettigede indbetalinger og ikke selve indbetalingen til aldersopsparing. Sammenlignet med fri opsparing eller midler, som anvendes til forbrug, påvirker indbetaling til aldersopsparing ikke indkomstaftapningen af offentlige ydelser.

⁴ Det bemærkes, at aftapningen på udbetalingstidspunktet kan være højere, hvis den enkelte ud over aftapning af folkepensionens pensionstillæg også aftrappes i fx boligydelse. Personer, der oplever indkomstaftapning på indbetalingstidspunktet, vil som udgangspunkt opleve en nedgang i rådighedsbeløbet ved omlægning fra fradragsberettigede ordninger til aldersopsparing (med samme beløb før skat). Modstykket er, at rådighedsbeløbet på udbetalingstidspunktet forøges for personer, der fx modtager delvist aftrappet pensionstillæg som pensionist, fordi udbetalinger fra aldersopsparing ikke medfører indkomstaftapning af pensionstillægget. En omlægning til aldersopsparing vil i dette tilfælde i en vis udstrækning svare til, at den enkelte sparer lidt mere op.

tilskyndelse til at indbetale til fradragsberettigede ordninger op til 87.000 kr. (2018-niveau, efter AM-bidrag), jf. også *Sådan forlænger vi opsvinget*.⁵

Personer, der betaler topskat, forudsættes beregningsteknisk at fastholde det aktuelle indbetalingsomfang til aldersopsparing baseret på indbetalingsmønsteret i 2014, i det omfang disse indbetalinger kan rummes under de nye lofter for indbetaling.⁶ Dette skyldes, at topskatteydere som udgangspunkt kun i begrænset omfang er omfattet af samspilsproblemet som følge af værdien af fradraget i topskatten. Topskatteydere vil altså ikke have samme fordel ved omlægning til aldersopsparing som personer, der ikke betaler topskat, og forudsættes derfor ikke at omlægge (yderligere) til aldersopsparingen⁷.

De anvendte beregningstekniske forudsætninger skal som nævnt ovenfor ses i lyset af, at *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet* understøtter, at aldersopsparing kan anvendes af fx arbejdsmarkedspensionsselskaberne og træde i stedet for eller supplere de eksisterende fradragsberettigede ordninger. For eksempel bliver det med aftalen muligt for pensionsselskaberne at indeholde skat af indbetalinger til aldersopsparing.

Samtidig indebærer aftalen, at der indføres frit valg af udbetalingsform for indbetalinger på aldersopsparingsordningerne – dvs. både med mulighed for sumudbetaling, udbetaling som ratepension eller som livrente. Dette kan gøre aldersopsparing til en mere direkte substitut for de fradragsberettigede ratepensioner og livrenter, som på nuværende tidspunkt anvendes i forbindelse med arbejdsmarkedspensionerne.

Det bemærkes derudover, at mens *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet* forbedrede rammerne for, at aldersopsparing kan blive en del af arbejdsmarkedspensionerne, blev den mulige indbetaling på aldersopsparing set over et helt arbejdsliv begrænset. Det indebærer, at en generel omlægning mod aldersopsparing ikke længere vil udgøre et problem for de offentlige finanser – i modsætning til en generel omlægning under det hidtidige loft. Når et generelt skifte mod ordningen ikke længere vil medføre et krav om begrænsninger eller ændringer af ordningen af hensyn til de offentlige finanser, skabes der sikkerhed om aldersopsparingens rolle i det samlede pensionssystem. Dette forventes at understøtte, at ordningen vinder større udbredelse, og at de samlede indbetalinger til ordningen øges på trods af, at dens potentielle maksimale omfang blev begrænset.

⁵ Selv hvis der tages højde for en øget fradragsværdi af pensionsindbetalinger svarende til regeringens forslag om et (ekstra) fradrag for pensionsindbetalinger, vil omlægning til aldersopsparing indebære en gevinst for langt hovedparten af ikke-topskatteydere, givet at der er udsigt til aftrapning af offentlige pensionsydelse på et niveau svarende til aftrapning af folkepensionens pensionstillæg.

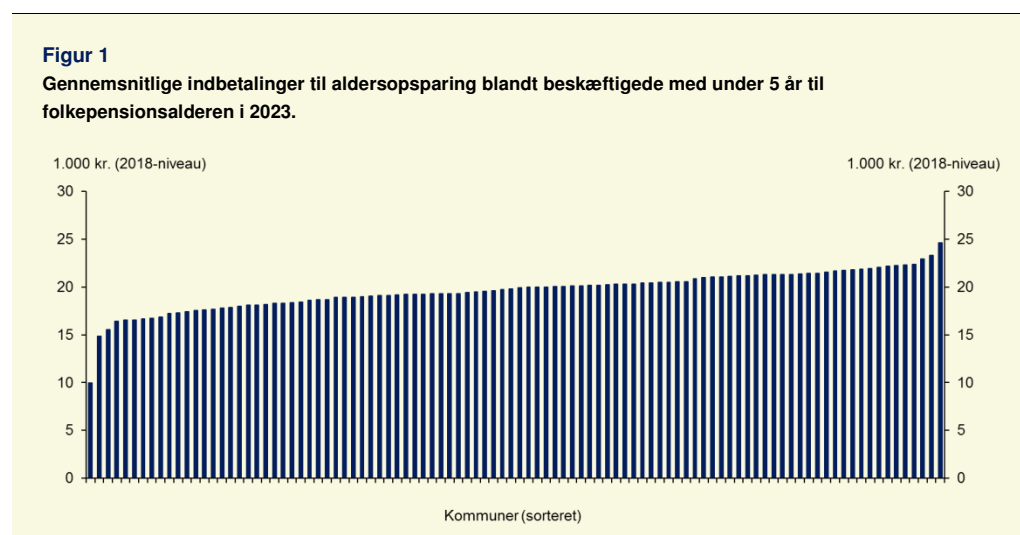
⁶ I det omfang topskatteydere har indbetalinger til aldersopsparing, der inden de sidste 5 år for folkepensionsalderen overstiger det nye loft på 5.000 kr. (2017-niveau), forudsættes disse omlagt til fradragsberettigede pensionsordninger.

⁷ Det er muligt, at nogle topskatteydere, som fuldt ud har udnyttet muligheden for indbetaling til ratepension, vil kunne foretrække at indbetale (yderligere) til aldersopsparing fremfor en fradragsberettiget livrente, da aldersopsparing giver mulighed for en udbetalingsprofil, som svarer til en ratepension. Men sådanne indbetalinger vil som udgangspunkt ikke have baggrund i en fordel som følge af at samspilsproblemet undgås, i samme omfang som det er tilfældet for ikke-topskatteydere.

På den baggrund er det forudsat, at pensionsindbetalinger til fradragsberettigede ordninger i vidt omfang omlægges til aldersopsparing indenfor mulighederne af de nye indbetalingslofter for personer, der ikke betaler topskat.

De anvendte fremskrivningsprincipper og beregningstekniske antagelser samt de observerede kommunale forskelle i pensionsindbetalingerne i 2014 tilsiger, at beskæftigede i de sidste 5 år før folkepensionsalderen i gennemsnit vil indbetale mellem 15.000 kr. og 22.000 kr. (2018-niveau) i langt de fleste kommuner i 2023, *jf. figur 1*. Den kommunale variation afspejler både forskelle i andelen af topskatteydere blandt de beskæftigede i aldersgruppen samt kommunale forskelle i pensionsindbetalinger for beskæftigede, der ikke betaler topskat.

Tallene bag figuren er vist nedenfor i tabel 1.

Anm.: Fordelingen på kommuner er opgjort med udgangspunkt i indbetalingsmønstret blandt 60-64-årige i 2014 og de beregningstekniske forudsætninger beskrevet i hovedteksten. I 2023 vil folkepensionsalderen være 67 år, og opgørelsen afspejler således den gennemsnitlige indbetaling til aldersopsparing for personer i alderen 62-66 år, idet personer på disse alderstrin alle vil have højst 5 år til folkepensionsalderen i 2023.

Kilde: Egne beregninger.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

Tabel 2

Gennemsnitlige indbetalinger til aldersopsparing blandt beskæftigede med under 5 år til folkepensionsalderen, 2023

Kommune	Kr. (2018-niveau)	Kommune	Kr. (2018-niveau)
Billund	24.600	Ringkøbing-Skjern	19.800
Lemvig	23.300	Glostrup	19.700
Favrskov	22.900	Tønder	19.600
Hedensted	22.400	Rødovre	19.500
Horsens	22.300	Slagelse	19.500
Ballerup	22.200	Næstved	19.400
Frederikshavn	22.200	Høje-Taastrup	19.300
Ikast-Brande	22.100	Lejre	19.300
Aalborg	21.900	Frederiksberg	19.300
Kerteminde	21.800	Svendborg	19.300
Vejen	21.800	Gladsaxe	19.200
Vejle	21.800	Albertslund	19.200
Jammerbugt	21.700	Køge	19.200
Silkeborg	21.500	Furesø	19.200
Kolding	21.400	Assens	19.100
Brønderslev	21.400	Mariagerfjord	19.100
Odense	21.300	København	19.000
Sønderborg	21.300	Samsø	19.000
Vesthimmerlands	21.300	Hillerød	18.900
Viborg	21.300	Stevns	18.900
Randers	21.300	Syddjurs	18.900
Århus	21.200	Greve	18.700
Struer	21.200	Allerød	18.600
Esbjerg	21.200	Egedal	18.600
Holstebro	21.100	Nordfyns	18.400
Herning	21.100	Sorø	18.300
Varde	21.000	Faxe	18.300
Guldborgsund	21.000	Ærø	18.300
Odder	20.900	Lolland	18.200
Fredericia	20.600	Faaborg-Midtfyn	18.100
Skanderborg	20.500	Helsingør	18.100
Herlev	20.500	Odsherred	18.000
Norddjurs	20.500	Ringsted	17.900
Hvidovre	20.400	Solrød	17.800
Hjørring	20.400	Dragør	17.600
Kalundborg	20.300	Vallensbæk	17.600
Tårnby	20.300	Bornholm	17.600
Skive	20.300	Gribskov	17.400
Roskilde	20.300	Ishøj	17.300
Holbæk	20.100	Fanø	17.200
Thisted	20.100	Frederikssund	16.900
Rebild	20.100	Fredensborg	16.700
Brøndby	20.100	Gentofte	16.700
Nyborg	20.100	Rudersdal	16.600
Halsnæs	20.100	Morsø	16.500
Aabenraa	20.000	Vordingborg	16.400
Middelfart	20.000	Hørsholm	15.500
Haderslev	20.000	Langeland	14.800
Lyngby-Taarbæk	19.900	Læsø	10.000

Anm.: Se anmærkningen til figur 1.

Kilde: Egne beregninger.